

Xung Đột Đằng Sau Mọi Xung Đột

ĐỌC KINH THÁNH NGHIÊN CỨU: *Giô-suê 5:13-15; Ê-sai 37:16; Khải huyền 12:7-9; Phục truyền Luật lệ Ký 32:17; Xuất Ê-díp-tô Ký 14:13, 14; Giô-suê 6:15-20.*

CÂU GỐC: “Từ trước và về sau này, chẳng hề có ngày nào như ngày đó, là ngày Đức Giê-hô-va có nhậm lời của một loài người, vì Đức Giê-hô-va chiến cự cho dân Y-sơ-ra-ên” (*Giô-suê 10:14*).

Khi đọc sách Giô-suê, chúng ta sẽ đối mặt với các chiến dịch quân sự mạnh mẽ được thực hiện theo lệnh Đức Chúa Trời, nhân danh Đức Chúa Trời, và với sự trợ giúp của Đức Chúa Trời. Ý tưởng Chúa đứng đằng sau cuộc chinh phục Ca-na-an xuyên suốt sách Giô-suê, và cũng được khẳng định qua người kể chuyện (*Giô-suê 10:10, 11*), bởi chính lời phán của Chúa (*Giô-suê 6:2, Giô-suê 8:1*), trong các bài phát biểu của Giô-suê (*Giô-suê 4:23, 24; Giô-suê 8:7*), của Ra-háp (*Giô-suê 2:10*), của các thám tử (*Giô-suê 2:24*) và của dân chúng (*Giô-suê 24:18*). Đức Chúa Trời tuyên bố Ngài là Đấng khởi xướng những cuộc xung đột dữ dội này.

Thực trạng này đưa ra những câu hỏi không thể tránh khỏi. Làm sao chúng ta có thể hiểu được rằng dân được Chúa chọn lại thực hiện những hành động như vậy vào thời Cựu Ước? Làm sao chúng ta có thể dung hòa hình ảnh một Đức Chúa Trời “hiếu chiến” với bản chất yêu thương của Ngài (*ví dụ, Xuất Ê-díp-tô Ký 34:6, Thi thiên 86:15; Thi thiên 103:8; Thi thiên 108:4*) mà không làm giảm đi uy tín, thẩm quyền và tính chất lịch sử của Cựu Ước?

Tuần này và tuần tới, chúng ta sẽ khám phá câu hỏi phức tạp về các cuộc chiến tranh do Chúa chỉ huy trong sách Giô-suê và những sách khác.

**Nghiên cứu bài học tuần này để chuẩn bị cho Sa-bát ngày 25 tháng 10.*

Tướng Chỉ Huy Đạo Quân Đức Giê-hô-va

Đọc Giô-suê 5:13–15. Đoạn Kinh Thánh này nói gì về bối cảnh của cuộc chinh phục Ca-na-an?

Y-sơ-ra-ên vừa mới vượt qua sông Giô-đanh và bước vào đất của kẻ thù. Trước mặt là pháo đài Giê-ri-cô với cổng thành đóng chặt (*Giô-suê 6:1*). Vào thời điểm này, dân sự chưa hề biết bất kỳ chiến lược nào. Còn đáng lo ngại hơn nữa là Y-sơ-ra-ên chỉ có ná, giáo và tên để tấn công một thành phố được củng cố để chống lại một cuộc bao vây dài hạn.

Giô-suê hỏi về danh tính của vị khách lạ và nhận được một câu trả lời khá mơ hồ: "Không". Câu trả lời của vị khách cho thấy rằng Ngài không muốn thuộc vào các nhóm được phân định bởi Giô-suê. Nói cách khác, câu hỏi quan trọng nhất không phải là Ngài có đứng về phe Giô-suê hay không; mà là Giô-suê có đứng về phía Ngài không?

So sánh Giô-suê 5:14, 15 với 2 Các Vua 6:8–17, Nê-hê-mi 9:6 và Ê-sai 37:16. Bạn học được gì về danh tính của vị chỉ huy đạo quân Đức Giê-hô-va?

Trong khi cụm từ "chỉ huy đạo quân của Đức Giê-hô-va" chỉ có trong Kinh Thánh Hê-bơ-rơ, sự kết hợp của các thuật ngữ "chỉ huy" và "đạo quân" luôn ám chỉ một nhà lãnh đạo quân sự. Chữ "đạo quân" trong Kinh Thánh có thể ám chỉ quân đội, các thiên sứ hoặc các thiên thể.

Đấng Christ (trước khi nhập thể) hiện ra với Giô-suê không chỉ như một đồng minh, cũng không phải là vị Chỉ huy thực sự của quân đội Y-sơ-ra-ên, mà là Chỉ huy của đội quân thiên thần vô hình nhưng có thật, tham gia vào một cuộc chiến vĩ đại hơn nhiều so với cuộc chiến giữa Giô-suê và dân Ca-na-an. Câu trả lời của Giô-suê cho thấy rõ ràng ông hiểu về danh tính của Đấng Chỉ huy. Ngài ngang hàng với Đức Chúa Trời, và Giô-suê phủ phục trước Ngài như một dấu hiệu của sự tôn trọng và thờ phượng sâu xa (*Giô-suê 5:14, Sáng thế Ký 17:3, 2 Sa-mu-ên 9:6, 2 Sử ký 20:18*). Giô-suê nay sẵn sàng tiếp nhận chiến lược cho một chiến dịch quân sự mà chính nó là một phần của một trận chiến lớn hơn nhiều—cuộc chiến mà chính Đức Chúa Trời của các Đạo Quân cũng tham gia.

Chúng ta có thể tìm được sự an ủi nào, khi biết rằng "Chỉ huy của đạo quân Đức Giê-hô-va" đang hoạt động để bảo vệ dân Ngài?

Tranh Chiến trên Thiên Đàng

Giô-suê hiểu rằng trận chiến với người Ca-na-an là một phần của một cuộc xung đột lớn hơn. Chúng ta biết gì về cuộc xung đột mà chính Đức Chúa Trời đã tham gia? Đọc Khải huyền 12:7-9, Ê-sai 14:12-14, Ê-xê-chi-ên 28:11-19 và Đa-ni-ên 10:12-14.

Đức Chúa Trời đã tạo nên vũ trụ với những tạo vật có trách nhiệm và được ban cho ý chí tự do, một điều kiện tiên quyết để họ có thể yêu thương. Họ có thể chọn làm theo hoặc chống lại ý muốn của Đức Chúa Trời. Một trong những thiên sứ mạnh nhất, Lu-xi-phe, đã nổi loạn chống lại Đức Chúa Trời và kéo theo rất nhiều thiên sứ khác.

Ê-sai và Ê-xê-chi-ên ám chỉ đến cuộc xung đột ấy. Một số bình luận gia cố gắng hạn chế ý nghĩa của Ê-sai 14 và Ê-xê-chi-ên 28, bởi cho rằng đó chỉ nói về vua Ba-by-lôn và một người cai trị ở Ty-rơ. Tuy nhiên, Kinh Thánh cho thấy rõ ràng những dấu hiệu chỉ về một thực thể siêu hơn. Vua Ba-by-lôn được giới thiệu là đã ở trên thiên đàng, tại ngai của Đức Chúa Trời (*Ê-sai 14:12, 13*), và vua Ty-rơ được cho là đã cư ngụ tại Ê-đen như một chê-ru-bin để hộ vệ trên núi thánh của Chúa (*Ê-xê-chi-ên 28:12-15*). Những mô tả này không đúng với vua Ba-by-lôn và Ty-rơ.

Các vị vua trần giới cũng không thể nào được cho rằng họ là những người vô tội và là “chiếc nhẫn ấn tín của sự hoàn hảo.” Do đó, những nhân vật được mô tả trong Ê-sai và Ê-xê-chi-ên phải nói về những vị vượt ngoài các vương quốc Ba-by-lôn và Ty-rơ theo nghĩa đen.

Ê-sai trình bày một “ngụ ngôn” có ý nghĩa vượt quá bối cảnh lịch sử trực tiếp. Ở đây, vua Ba-by-lôn là biểu tượng cho sự nổi loạn, tự mãn và kiêu ngạo. Tương tự như vậy, Ê-xê-chi-ên phân biệt giữa hoàng tử xứ Ty-rơ (*Ê-xê-chi-ên 28:2*) và vua xứ Ty-rơ (*Ê-xê-chi-ên 28:11, 12*), trong đó hoàng tử, hoạt động trong cõi trần gian, trở thành biểu tượng của một vị vua hành động trong cõi trên trời.

Theo Đa-ni-ên 10:12-14, những phản loạn trên trời này cản trở việc hoàn thành mục đích của Đức Chúa Trời trên đất. Chính trong mối liên hệ giữa trời và đất này mà chúng ta phải hiểu các cuộc chiến tranh được Chúa chấp thuận của Y-sơ-ra-ên. Chúng ta cần nhận ra chúng là biểu hiện trên đất chỉ về cuộc xung đột lớn giữa Đức Chúa Trời và Sa-tan, giữa thiện và ác—tất cả đều nhằm mục đích tối hậu khôi phục công lý và tình yêu thương của Đức Chúa Trời trong một thế giới sa ngã.

Chúng ta thấy gì về thực tế của cuộc tranh chấp toàn vũ giữa thiện và ác trong thế giới quanh ta và ngay cả trong đời sống chúng ta?

Đức Giê-Hô-Va Là một Chiến Sĩ

Đọc Xuất Ê-díp-tô Ký 2:23–25; Xuất Ê-díp-tô Ký 12:12, 13; và Xuất Ê-díp-tô Ký 15:3–11. Đức Chúa Trời là một chiến sĩ có nghĩa gì?

Trong thời gian dài lưu trú tại Ai Cập, dân Y-sơ-ra-ên đã dần dần quên mất Đức Chúa Trời thật của tổ tiên họ. Như đã thấy qua nhiều biến cố trong cuộc hành trình trong sa mạc, kiến thức của họ về Đức Chúa Trời của Áp-ra-ham, Y-sác và Gia-cốp đã phai nhạt, và họ đã pha trộn các yếu tố ngoại giáo vào các nghi lễ tôn giáo của mình (*so sánh với Xuất 32:1–4*). Dưới sự áp bức của người Ai Cập, họ đã kêu cầu Đức Chúa Trời (*Xuất 2:23–25*), và vào đúng thời điểm, Ngài đã can thiệp thay cho họ.

Tuy nhiên, cuộc xung đột được mô tả trong 12 chương đầu của sách Xuất Ê-díp-tô Ký, không chỉ là một cuộc đấu tranh quyền lực đơn thuần giữa Môi-se và Pha-ra-ôn. Nó to rộng hơn vậy. Theo chủ nghĩa chiến tranh Cận Đông thời xưa, sự xung đột giữa các dân tộc được coi là sự xung đột giữa các vị thần. Xuất Ê-díp-tô Ký 12:12 tuyên bố rằng Đức Chúa Trời đã giáng sự phán xét, không chỉ trên Pha-ra-ôn, mà còn trên các vị thần của Ai Cập—những ma quỷ hùng mạnh (*Lê-vi Ký 17:7, Phục truyền 32:17*) đứng phía sau các quyền lực áp bức và hệ thống xã hội bất công của Ai Cập.

Cuối cùng, Đức Chúa Trời đang tranh chiến với tội lỗi và sẽ không để cho cuộc xung đột này kéo dài mãi mãi (*Thi thiên 24:8, Khải huyền 19:11; Khải huyền 20:1–4, 14*). Tất cả các thiên sứ sa ngã, cũng như những người đã xác định mình nhất quyết đứng chung với tội lỗi, sẽ bị hủy diệt. Và như thế, các cuộc chiến chống lại cư dân của vùng đất này phải được xem như là màn đầu của cuộc xung đột vũ trụ. Nó sẽ đạt đến tột đỉnh tại thập giá, kết thúc với sự phán xét cuối cùng, khi sự công bình và bản chất yêu thương của Đức Chúa Trời sẽ được chứng minh.

Ý niệm về sự hủy diệt hoàn toàn người Ca-na-an phải được hiểu trên căn bản của thế giới quan Kinh Thánh, trong đó Đức Chúa Trời dự phần trong một cuộc xung đột vũ trụ chống lại những kẻ ủng hộ điều ác. Điều cuối cùng bị đe dọa là danh dự của Chúa và bản chất của Ngài (*Rô-ma 3:4, Khải huyền 15:3*).

Kể từ khi tội lỗi xâm nhập vào đời sống con người, không ai có thể đứng ở vị trí trung lập. Mỗi người phải chọn ở bên Đức Chúa Trời hoặc bên điều ác. Do đó, sự diệt trừ người Ca-na-an nên được hiểu như việc xem trước sự phán xét cuối cùng.

Thực tế của cuộc đấu tranh vĩ đại chỉ cho phép chúng ta chọn một trong hai phe. Bạn có biết mình thực sự ở phe nào?

Đức Giê-hô-va Sẽ Chiến Cự cho Chúng Ta

Theo Xuất Ê-díp-tô Ký 14:13, 14, 25, kế hoạch lý tưởng ban đầu của Đức Chúa Trời về việc dân Y-sơ-ra-ên tham chiến là gì?

Vào giây phút khủng hoảng đó, khi dân Y-sơ-ra-ên bị đẩy vào thế bế tắc về mặt thể chất, “Môi-se trả lời dân sự rằng: ‘Chớ sợ chi, hãy ở đó, rồi ngày nay xem sự giải cứu Đức Giê-hô-va sẽ làm cho các ngươi; vì người Ê-díp-tô mà các ngươi ngó thấy ngày hôm nay, thì chẳng bao giờ ngó thấy nữa. Đức Giê-hô-va sẽ chiến cự cho, còn các ngươi cứ yên lặng’ ” (Xuất 14:13, 14). Theo lời tường thuật trong Kinh Thánh, ngay cả chính người Ai Cập cũng hiểu được thực tế đó: “Chúng ta hãy trốn khỏi dân Y-sơ-ra-ên đi, vì Đức Giê-hô-va thể dân đó mà chiến cự cùng chúng ta” (Xuất 14:25).

Sự can thiệp diệu kỳ của Đức Chúa Trời cho một dân Y-sơ-ra-ên bất lực, thiếu huấn luyện về mặt quân sự, trở thành mẫu mực. Cuộc Xuất hành đã trở thành mô hình và chuẩn mực cho sự can thiệp của Chúa thay cho dân Y-sơ-ra-ên. Ở đây không chỉ là trận giao tranh tham chiến bởi Đức Giê-hô-va, mà ngay cả Y-sơ-ra-ên cũng không buộc phải tham gia (Xuất 14:14). Đức Chúa Trời là một chiến sĩ; chủ động thuộc về Ngài. Ngài thiết lập chiến lược, xác định phương tiện và chỉ đạo cuộc chiến. Nếu Chúa không chiến đấu cho Y-sơ-ra-ên, họ sẽ không có khả năng thành công.

Ellen G. White diễn giải điều này như một biểu hiện của thực tế rằng Chúa “không thiết kế để họ giành được vùng đất hứa bằng chiến tranh, mà bằng sự phục tùng và vâng lời tuyệt đối các mệnh lệnh của Ngài.”—Ellen G. White, *The Signs of the Times*, 2 tháng 9 năm 1880. Giống như trong cuộc giải cứu họ khỏi Ai Cập, Đức Giê-hô-va sẽ chiến đấu thay họ. Họ chỉ cần phải đứng yên và chứng kiến sự can thiệp đầy quyền năng của Ngài.

Lịch sử chứng minh rằng bất cứ khi nào dân Y-sơ-ra-ên có đủ sự tin cậy nơi Đức Chúa Trời, họ không cần phải chiến đấu (xem 2 Các Vua 19, 2 Sử ký 32, Ê-sai 37).

Trong kế hoạch lý tưởng của Đức Chúa Trời, dân Y-sơ-ra-ên không cần phải chiến đấu. Nhưng Đức Chúa Trời cho phép họ tham gia vào cuộc chiến chống lại người Ca-na-an là hậu quả của sự vô tín, được bày tỏ sau cuộc Xuất hành. Họ đã không cần phải giơ một thanh kiếm nào lên chống lại người Ai Cập trong cuộc Xuất hành; thì cũng vậy, họ sẽ không bao giờ cần phải chiến đấu để chinh phục Ca-na-an (Phục truyền 7:17-19).

“Nếu con cái Y-sơ-ra-ên không làm bầm với Chúa, Ngài đã chẳng khiến kẻ thù của họ gây chiến với họ.”—Ellen G. White, *The Story of Redemption*, tr. 134. Những lời làm bầm có thể ảnh hưởng đến cuộc sống của chúng ta ngày nay như thế nào?

Lựa Chọn Tốt Thứ Hai

Đọc Xuất Ê-díp-tô Ký 17:7–13 và Giô-suê 6:15–20. Bạn thấy có điểm tương đồng nào giữa hai câu chuyện chiến tranh này? Chúng khác nhau ra sao?

Lần đầu tiên dân Y-sơ-ra-ên tham chiến sau khi rời Ai Cập được ghi lại trong Xuất Ê-díp-tô Ký 17, lúc họ phải tự vệ chống lại dân A-ma-léc. Dân Y-sơ-ra-ên đã chứng kiến quyền năng của Đức Chúa Trời qua các tai ương xảy ra cho người Ai Cập, và qua việc Ngài dẫn dắt họ đến tự do. Kế hoạch ban đầu của Đức Chúa Trời dành cho Y-sơ-ra-ên không bao gồm việc chiến đấu với những dân tộc khác (*Xuất 23:28; Xuất 33:2*). Nhưng ngay sau khi được giải cứu khỏi Ai Cập, dân Y-sơ-ra-ên bắt đầu cần nhằn trên lộ trình (*Xuất 17:3*), thậm chí còn hạch sách sự hiện diện của Đức Chúa Trời giữa họ. Chính lúc ấy, dân A-ma-léc đã xuất hiện để khiêu chiến với Y-sơ-ra-ên. Đây không phải là điều ngẫu nhiên. Đức Chúa Trời đã cho phép người A-ma-léc tấn công Y-sơ-ra-ên để họ có thể học cách tin cậy Ngài một lần nữa.

Đức Chúa Trời liên tục kêu gọi dân sự trở lại với kế hoạch lý tưởng: Đứng do dự và hãy tin cậy hoàn toàn vào sự can thiệp của Ngài. Thật vậy, luật giao chiến (*Phục truyền 20*) chỉ được ban hành sau 40 năm trải nghiệm trong sa mạc, cũng là vì sự vô tín của Y-sơ-ra-ên. Hoàn cảnh mới đòi hỏi những chiến lược mới, và chỉ khi đó, Đức Chúa Trời mới đòi hỏi Y-sơ-ra-ên phải hoàn toàn tận diệt người Ca-na-an (*Phục truyền 20:16–18*).

Bên cạnh thực tế rằng chiến tranh đã trở thành sự cần thiết cho Y-sơ-ra-ên, nó cũng hoá ra một thử thách về lòng trung tín của họ đối với Đức Chúa Trời. Chúa không từ bỏ họ mà cho phép họ chứng kiến quyền năng của Ngài bằng cách kinh nghiệm sự phụ thuộc hoàn toàn vào Ngài.

Sự tham gia của người Y-sơ-ra-ên trong cuộc chinh phục được biểu hiện qua kết luận mà Giô-suê rút ra ở cuối sách. Ở đây cho thấy người Ca-na-an đã chiến đấu chống lại người Y-sơ-ra-ên (*Giô-suê 24:11*). Trong khi sự sụp đổ của các tường thành Giê-ri-cô là kết quả của một phép lạ từ Đức Chúa Trời, dân Y-sơ-ra-ên đã phải tích cực tham chiến và đối mặt với sự kháng cự ngoan cố của cư dân trong thành.

Sự tham chiến võ trang của Y-sơ-ra-ên đã trở thành một cách để phát triển sự trông cậy vô điều kiện vào sự trợ giúp của Chúa. Tuy nhiên, Y-sơ-ra-ên luôn được nhắc nhở (*Giô-suê 7:12, 13; Giô-suê 10:8*) rằng kết quả của mỗi trận chiến cuối cùng đều nằm trong tay Đức Giê-hô-va, và cách duy nhất họ có thể ảnh hưởng đến kết quả của một cuộc xung đột quân sự là, qua sự tin hoặc không tin của họ đối với những lời hứa của Chúa. Sự lựa chọn là của riêng họ.

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC: Đọc Ellen G. White, “The Fall of Jericho” tr. 487–493, trong *Patriarchs and Prophets*.

Khi cuộc nổi loạn chống lại thẩm quyền của Đức Chúa Trời dấy lên trong vũ trụ, hoặc là Chúa sẽ từ bỏ bản chất vốn có, bất biến và vĩnh cửu của Ngài, và trao quyền lãnh đạo toàn bộ vũ trụ cho một trong những tạo vật phản nghịch; hoặc Ngài sẽ trở thành Cha thánh khiết, công bình, yêu thương và nhân từ của tất cả những gì hiện hữu. Kinh Thánh trình bày bức tranh thứ hai và, trong trường hợp này, cuộc đụng độ không thể tránh khỏi giữa các thế lực của điều ác và quyền năng của Ngài.

Khi các thế lực chính trị hoặc xã hội-lich sử liên kết với các quyền lực hỗn loạn và phản nghịch trong vũ trụ biểu hiện cùng một thái độ thách thức chống lại Đức Giê-hô-va, Ngài, là Đức Chúa Trời tối cao của vũ trụ, đã can thiệp. Đức Giê-hô-va như một chiến sĩ trở thành hình ảnh báo trước về chiến thắng cuối cùng, một chiến thắng sẽ chấm dứt cuộc xung đột vũ trụ đang diễn ra giữa thiện và ác (*Khải huyền 20:8–10*). Hơn nữa, các cuộc chiến tranh thiêng liêng của Y-sơ-ra-ên không chỉ mang đến cái nhìn thoáng qua về cuộc đấu tranh vũ trụ rộng lớn hơn mà còn là một phần không thể thiếu trong cùng một sự tranh chấp hướng tới sự phán xét cuối cùng của Đức Chúa Trời trong bối cảnh lịch sử hiện tại.

“Chúa đã ban cho họ đặc ân và bổn phận của họ là bước vào vùng đất này vào thời điểm Ngài chỉ định, nhưng bởi sự cố ý xao lãng của họ, sự cho phép đó đã bị thu hồi. . . . Mục đích của Ngài không phải là họ phải giành được vùng đất này bằng chiến tranh, mà là bằng cách tuyệt đối vâng lời các mệnh lệnh của Ngài.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, tr. 392.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Bối cảnh xung đột vũ trụ giúp bạn hiểu rõ hơn thế nào về việc Đức Giê-hô-va ra lệnh cho Y-sơ-ra-ên tham chiến?
2. Trong lớp, hãy cùng nhau thảo luận các câu trả lời của bạn cho câu hỏi ngày thứ Hai, liên quan đến thực tại của cuộc chiến khốc liệt, và cách nó diễn ra trong thế giới xung quanh chúng ta. Vai trò của chúng ta trong cuộc chiến này là gì, và chúng ta tìm cách hoàn thành vai trò đó như thế nào?
3. Làm thế nào, chúng ta có thể áp dụng nguyên tắc đứng yên và chờ đợi Chúa chiến đấu cho chúng ta, trong đời sống thuộc linh của mình?
4. Trong các cuộc thảo luận và đôi khi có sự bất đồng quan điểm trong hội thánh, chúng ta nhiều khi muốn xem ai đứng về phía mình. Chúng ta nên thay đổi thái độ ấy ra sao trong ánh sáng của Giô-suê 5:13–15?